MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI YAYIMLAR ve BASILI EĞİTİM MALZEMELERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜNCE HER HAFTA PAZARTESİ GÜNLERİ ÇIKARILIR İLGİLİ MAKAM VE MÜESSESELERE PARASIZ GÖNDERİLİR.

T. C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
TEBLİĞLER DERGİSİ

YILLIK ABONESİ 1000 KURUŞTUR ABONE TUTARI MALSANDIKLARINDAN BİRİNE YATIRILMALI VE ALINACAK MAKBUZ MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI YAYIMLAR VE BASILI EĞİTİM MALZEMELERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜNE GÖNDERİLMELİDİR.

CİLT: 34 | 25 EKİM 1971 | SAYI: 1675

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI ŞİNASİ OREL'İN "MİLLÎ EĞİTİM MENSUPLARI SAĞLIK VE SOSYAL YARDIM SANDIĞI KANUN TASARISI" KONUSUNDA MİLLET MECLİSİ'NDE YAPMIŞ OLDUKLARI KONUŞMA

Sayın başkan, sayın milletvekilleri;

Millî Eğitim Mensupları Sağlık ve Sosyal Yardımlaşma Sandığı Kanun Tasarısı üzerinde geçen Perşembe günü bu kürsüde Sayın Orhan Dengiz, Sayın Nuri Kodamanoğlu ve Sayın Sakıp Hiçerimez'in yapmış oldukları konuşmalara değinmek ve konuya açıklık getirmek üzere söz almış bulunuyorum.

Konu, bugün 284.000 ve müteakip yıllarda da her sene 20.000 artacak olan Türk eğitim ve öğretim mensuplarına, Ordu Yardımlaşma Kurumu gibi ve hattâ ondan da daha olgun ve geniş kapsamlı bir sosyal güvenlik örgütü kazandırma konusudur. İlgililerin hatırlıyacakları gibi, bu husustaki ilk teşebbüs bundan dokuz yıl önce Cumhuriyet Senatosunun Sayın Üyesi Mehmet Ali Demir ve 102 arkadaşının imzasıyla sunulan kanun teklifiyle başlamış, fakat o günden bugüne gelip geçen bütün Hükûmetlerin samimi gayretlerine rağmen bu iş maalesef gerçekleştirilememiştir.

Diğer taraftan, 28 yıl önce bir kanunla kurulmuş ve Millî Eğitim Topluluğunun sadece ilköğretim kesimini kapsayan ve halen 160.000 üyeye hitap eden bir sandık bugüne kadar faaliyetine devam etmiş ve fakat gerek kuruluşu sırasında gerekse yaşantısı boyunca bir sigorta örgütü olarak gerekli şekilde düzenlenemediği ve işletilemediği için aldığından fazla yardımlar yapması yüzünden çok kritik bir noktaya gelmiş ve halen üyelerine emekli olurken ödemeyi taahhüt ettiği 7.500 liralık yardımı dahi ödeyemez hale gelmiş ve sıraya koyup uzun müddet bekletme mecburiyeti içine düşmüştür. Şimdi getirilen kanun tasarısı ile, hem mevcut sandık içinde bulunduğu sıkıntıdan kurtarılıp biriken taahhütlerini süratle yerine getirmek olanağına kavuşacak hem de kurulacak olan yepyeni bir örgüt içerisinde tüm Millî Eğitim Topluluğu biraraya getirilerek Türkiye'ye hatırı sayılır bir sosyal ve ekonomik potansiyel kazandırılırken değerli mensuplarımıza da çok büyük bir moral destek sağlanmış olacaktır. Yüce Meclisin bütün üyelerinin böyle bir tasarıyı canı gönülden destekliyeceklerine kesin olarak inanmış bulunuyoruz.

Sayın Orhan Dengiz ve Sayın Nuri Kodamanoğlu'nun daha önceki Hükûmetin 22 Kasım 1969 da sevkettiği aynı mealdeki tasarı geçici komisyonda dururken ve onun geri alınmasına dair Hükûmetten bir istek yokken bu ikinci tasarının ne yolda işlem göreceğine dair tereddütlerine cevabımız şudur: Geçici Komisyon Başkanı Orhan Dengiz imzasıyla Bakanlığımıza yazılan yazıya 4 Ağustos 1971 de verdiğimiz cevapta söz konusu eski tasarının 657 sayılı Kanunun 1327 sayılı Kanunla değiştirilen 190 ncı maddesine göre yeniden gözden geçirilmekte olduğu ve sonucunun ayrıca bildirileceği bildirilmişti. Buna göre, eski tasarıyı bugünkü şartlar ve halen mevcut olan sandığın sıkışık durumu muvacehesinde yeniden inceleyince o haliyle Meclise sevkine imkân göremedik ve yeniden şimdiki tasarıyı tetkikinize sunduk. Ayrıca, eski tasarının geriye iadesine dair de gerekli Başbakanlık teskeresi Büyük Millet Meclisi Başkanlığına yazılmış bulunmaktadır. Yeni tasarının Bakanlar Kurulunca Yüce Meclise sevki kesinleşmeden eski tasarıyı geriye istemeyi uygun bulmamıştık.

Şimdi diğer bir noktaya geçiyorum: Sayın Dengiz, eski ve yeni tasarılar arasında sadece "Reform" kelimesinden başka büyük bir fark olmadığına işaret buyurmuşlardır. Şu noktayı belirtmek isterim ki, biz hiçbir zaman, bu konuda daha önce yapılmış çalışmaları küçültme çabasını göstermiş değiliz. Amacımız vaktiyle sarfedilmiş bulunan bütün gayretleri de değerlendirerek ve onlardan yararlanmak suretiyle günün bilim ve teknik gereklerine en uygun bir eseri ortaya koyarak bu kanun kapsamına giren Millî Eğitim ordusunu mümkün olan en yüksek derecede tatmin etmektir.

Bu espiri içerisinde hazırlanan yeni tasarı ile eski tasarı arasında büyük farklar vardır. Bunları şöylece özetliyebiliriz: Yeni tasarı, çok ince sigortacılık hesaplarına dayandırılmış ve mevcut sandık ile yeni sandığın intikal ilişkileri ve eski sandığın açıkları ve bunları kimseye zarar vermeden nasıl kapatılacağı çok sağlam esaslara bağlanmıştır. Eski tasarıda bu sarahat yoktur. Eski tasarı Ordu Yardımlaşma Kurumundan örnek alınarak hazırlanmıştır. Yeni tasarı ise, Ordu Yardımlaşma Kurulunun 10 yıllık tecrübesindeki aksaklıkları dahi bertaraf edecek hükümleri ihtiva etmektedir. Zira, bugün Ordu Yardımlaşma Kurumu ve benzerlerinin statüleri dev adımlarla gelişmekte olan sigortacılık alanında eskimeye yüz tutmuş ve donmuş statülerdir. Bu statülerden malzeme olarak yararlanılabilir, fakat kopya edilmeleri yenilik sağlayamaz. Bugünkü tasarı, eskisiyle kıyaslanamayacak kadar modern ve sırf üye yararına olarak hazırlanmış emsal tablolarına dayanmaktadır. Eski tasarıda ise bu emsal tabloları yoktur; bir takım maaş emsalleri vardır ki, bu model bugünkü sandığın güvenlik hesaplarıyla bağdaşamamaktadır. Ayrıca, bu tasarıdaki emsal tabloları, Ordu Yardımlaşma Kurumundakilere kıyaslanırsa onlardan da daha mükemmel ve üye lehine düzenlenmiş olduğu görülür. Eski tasarı, 1327 sayılı Kanun meriyete girmeden

hazırlanmış ve Meclise sevkedilmiştir. Özellikle Devlet Memurları Yardımlaşma Kurumu için 190 ncı maddeye göre kesilmekte olan %5 keseneklerin, bu sandık adına devri yeni tasarıda yer almaktadır.

Eski tasarı, yönetmeliğe girmesi gereken ve amir hükümlere ihtiyaç olmayan birçok ayrıntıları da kanun hükmü şeklinde ihtiva etmektedir. Bu davranış ise, hem kanun metninin hacmini genişletmekte, hem de uygulamada yönetmelik elastikiyetinden Bakanlığı mahrum bırakmaktadır.

Eski tasarıya kıyasla yenisindeki üye kapsamı daha geniş olup Millî Eğitim yapısına daha uygundur. Yeni tasarıda organlar çalışma düzenine daha elverişli ve Millî Eğitim yapısına daha uygun olarak saptanmıştır. Özellikle, yönetim kurulu üyelerinde eski tasarıda hiçbir nitelik ve şart koşulmadığı halde yenisinde kurul üyelerinin yarısında belirli nitelikler saptanmıştır.

Yeni tasarıda bütün gelir ve kârların üyelere paylaştırılması ana ilke olarak kabul edildiği halde eskisinde bu husus mevcut değildir. Yeni tasarıyla sandığın yapacağı yardım ve hizmet faaliyetleri ile eski tasarının getirmeyi düşündüğü yardım ve hizmetler arasında da büyük maddi ve sosyal hizmet farkları vardır.

Bütün bu farklar yeni tasarının gerek geçici komisyonda, gerekse Meclis Genel Kurulundaki incelemeler sırasında açıklıkla görüleceğine, artık eski tasarı üzerinde durmanın gereksiz olduğuna kani bulunuyoruz.

Yeni tasarımızın öncelikle konuşulmasını zorunlu kılan nedenleri gerekçesinde açıklıkla belirtilmiştir.

Son olarak da Sayın Sakıp Hiçerimez'in tenkitlerine cevap vermek istiyorum.

Millî Eğitim Topluluğu için Devlet Memurları Yardımlaşma Kurumundan ayrı bir örgüte kesinlikle ihtiyaç vardır. Bunun temel nedenini, halen mevcut olan sandığın yenisine entegre edilmesi ve eğitim camiasının kendisine özgü yardım ve hizmet ihtiyaçlarıdır. Tasarı gerekçesinde bu zorunluklar açık seçik belirtilmiştir.

Buraya kadar olan açıklamalarımla durumun aydınlandığını sanıyorum. Tasarımız benimsendiği takdirde yıllardan beri çözüm bekleyen bu problem sonuçlanmış ve Türk öğretim ve eğitim topluluğu da hepimizin gayretiyle modern ek bir sosyal sigorta örgütüne kavuşmuş olacaktır.

Saygılarımı sunarım.

Şinasi OREL
Millî Eğitim Bakanı

GENELGELER:

YAYIMLAR VE BASILI EĞİTİM MALZEMELERİ
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Sayı: 12668 21-10-1971

10428

Konu: Sağlık ve Sosyal Yardım Sandığı Kanun Tasarısı h.

VALİLİKLERE

Bakanlığımızca hazırlanan ve halen Büyük Milet Meclisine sunulmuş olan "Millî Eğitim Mensupları Sağlık ve Sosyal Yardımlaşma Sandığı"nın kurulmasına dair kanun tasarısı ve gerekçesi aşağıda gösterilmiştir.

İlgililere duyurulmasını rica ederim.

Şinasi OREL
Millî Eğitim Bakanı

İLKOKUL ÖĞRETMENLERİ SAĞLIK VE İÇTİMAİ YARDIM SANDIĞI HAKKINDAKİ 4357 SAYILI KANUNUN 11. VE 14. MADDELERİNİN KALDIRILMASI VE MİLLÎ EĞİTİM MENSUPLARI SAĞLIK VE SOSYAL YARDIMLAŞMA SANDIĞININ KURULMASINA DAİR KANUN TASARISI VE GEREKÇESİ

GEREKÇE

Bugün Türkiye'de tüm Millî Eğitim topluluğunun mevcudu, ekli cetvelde görüleceği üzere 284.000 kişi olup bilinen nedenlerle bu yekuna her yıl 20.000 kadar da genç eleman katılmaktadır.

Ekli cetvelin incelenmesinden de anlaşılacağı üzere, en hücra köydeki eğitmenden en büyük şehirdeki Ord. Profesörüne, en küçük bir okul hizmetlisinden Millî Eğitimin en yüksek kademesindeki idari ve ihtisas personeline, ufak bir özel ana okulundaki gözetici ve eğitimciden en yüksek mevcutlu Devlet ve özel öğretim kurumlarında görev yapan tüm eğitimci ve yöneticiler, sağlık ve sosyal yardımlaşma yönünden tam anlamı ile uygar ve güçlü bir örgüte sahip ve bağlı değillerdir.

Halen 37 milyona ulaşan Türk ulusunun geleceğinin mimarları ve yardımcıları olan bu vefakâr insanların görevlerini en iyi şekilde yapabilmeleri, şüphesiz ki, kendi aralarında gerekli çağdaş bilim, teknik ve becerilere ve bunları en iyi şekilde öğretecek, eğitecek ve kullanacak yeteneklere sahip olmalarına ve aynı zamanda da sosyal ve moral yönden yeterli güvenlik altında bulundurulmalarına bağlıdır.

Bu konuda birleştirici ve kaynaştırıcı yönde alınacak her türlü sosyal örgüt yavrularımızı yetiştirenlerin gönül rahatlığına kavuşturulmalarına ve yurt kalkınmasına daha candan ve daha bilinçli katkıda bulunmalarına olanak sağlıyacaktır.

Sosyal sigorta olanaklarının henüz yetersiz olduğu ülkemizde iyi bir personel rejiminin, çalışanların, sosyal ve moral yönden mümkün olduğu kadar yeterli bir düzeye ulaştırılmalarıyla sağlanabileceği 657 sayılı Kanunla öngörülmüş ve bu amaçla emekli sandığı iştirâkçisi olan Devlet memurlarının ek bir sosyal güvenliğe daha kavuşturulmaları için Devlet Memurları Yardımlaşma Kurumunun ihdası kabul edilmiştir.

Ancak 657 sayılı Kanun çıkarılırken bundan 10 yıl önce kurulmuş ve takriben 70.000 üyesi bulunan Ordu Yardımlaşma Kurumu dikkate alınarak, Devlet Memurları Yardımlaşma Kurumu kapsamı dışında bırakıldığı halde, bundan 28 yıl önce ve yine bir kanunla kurulmuş bulunan ve halen 160.000 ne yakın üyesi bulunan "İlkokul Öğretmenleri Sağlık ve Sosyal Yardım Sandığı" hakkında herhangi bir istisna getirilmediği için bu gün bu sandığa bağlı üyeler, aynı zamanda Devlet Memurları Yardımlaşma Kurumu keseneğine de tabi tutulmuşlardır.

Bu suretle şu anda sandık üyeleri Emekli Sandığı ve Memur Yardımlaşma Kurumu yanında bir de 3 üncü olarak bu sandığa aidat ödemekte bulunmaktadırlar.

Söz konusu sandık 4357 sayılı Kanunla kurulmuştur. Bu kanun bundan 28 yıl önce o zamanın koşullarına göre ilköğretim kesimindeki öğretmenlerin sosyal ve moral yönden ne kadar problemleri varsa tümüne çözüm getirmek amacıyla çıkarılmış oldukça ileri hükümler taşıyan bir kanundur. Nitekim öğretmenlerin o zamana kadar iller sorumluluğunda bulunan kadro, yükselme, takdir, taltif, ceza, sağlık ve sosyal yardımlaşma ve konut edinme gibi konulardaki bütün sorunları Millî Eğitim Bakanlığına devredilmiş ve bu suretle bu topluluğa büyük yenilik ve kolaylıklar getirilerek moraller takviye edilmiştir.

Sandık kanunu 28 yılda bir defa değişikliğe uğramış ve bununla üye kapsamı maddesindeki haksız ve yersiz sınırlamalar

kaldırılmış ve halen tüm ilköğretim kesimini kapsamına almıştır. Bu günkü üye sayısı 160.000 civarındadır. Yani tüm Millî Eğitim topluluğu halen 284.000 kişi olduğuna göre ilköğretim kesimi bu mevcudun %56'sını aşmaktadır. Diğer bir deyimle 284.000 kişilik Millî Eğitim topluluğunun halen %46'sı bu sandığa üye olamadıklarından bu sandığın yardım ve hizmetlerinden yararlanamamaktadırlar.

Mevcut sandığın 28 yıllık yaşantısı boyunca Ana Statüsüne göre üyelerden topladığı aylık aidatlar şöyle bir seyir takibetmiştir:

1943 - 53 arasında üyelerin aylık tutarlarından %1 kesilmiştir.
1954 - 58 arasında her üyeden seyyanen ayda 4 lira.
1959 - 62 arasında her üyeden seyyanen ayda 5 lira.
1963 - 68 arasında her üyeden seyyanen ayda 6 lira.
1969 - 71 arasında her üyeden seyyanen ayda 10 lira kesilmiş.
1971 Temmuz'undan itibaren de seyyanen ayda 15 lira kesilmeğe başlanmıştır.

Üye aylıklarında yükselme olduğu aylarda yukardaki miktarlar iki kat olarak alınmaktadır.

Bu duruma göre her üyeden bir yılda 48 - 120 lira, 20 yılda 960 - 2400 lira, 30 yılda ise 1440 - 3600 lira kesilmektedir.

Bu kesintiler dışında sandığın diğer gelirleri de şunlardır:

1. Her yıl Bakanlık bütçesinden yapılan 100.000 liraya kadar yardımlar,
2. Üyelerin zaruri ihtiyaçları için verilen borç paralardan alınan cüz'i faizler,
3. İki yılda bir düzenlenen piyangodan elde edilen gelirler.

Sandığın üyelerine yaptığı ve yapmakta olduğu yardımlara gelince:

Bugünkü statüsüne göre:

1. Üyelerin evlenmeleri halinde 500 lira,
2. Üyelerden doğum yapanlara 150 lira,
3. 1943 - 63 yılları arasında 20 yıl süre ile hastalık hallerinde yurt içi tedavilerinde 470 - 1250 lira, yurt dışı tedavilerinde 6.000 liraya kadar,
4. Tabii afetlerden zarar görenlere 2.000 liraya kadar,
5. Sakatlananlara 5.000 liraya kadar,
6. Ölenlere 15.000 liraya kadar,
7. Emekli olanlara da 7.500 lira;

olmak üzere çeşitli yardımlarda bulunmuş ve bulunmaktadır.

Ancak, yukarıki gelirlerin sınırlarıyle yapılmakta olan yardımların tavan ve tabanları bir anda karşılaştırıldıkları zaman hemen görülebileceği üzere bu sınırlı gelirlere mukabil bu derece geniş yardımların yapılmasının sağlam dayanaklarının mevcut olduğu iddia edilemez.

Basit bir örnek alırsak 1 üye 30 yılda bu sandığa en çok 3.600 lira ödediği halde bu müddet zarfında gördüğü yardımlardan başka bir de ayrılırken aldığı toptan yardımla birlikte 30 yılda ödediğinin en az 3 katını ve en çok 20 katını alabilmektedir.

Sandığın hiçbir matematik yedeği bulunmadığı ve böyle bir fonun üretkenliğinden de yararlanılamadığına göre bu örgüt kurulduğu günden bu güne kadar hiçbir zaman belirli sigorta yöntemlerine göre yönetilmemiş ve daima harcı borcunu karşılamadan üyelerine hizmete devam etmiştir.

Pek tabii olarak böyle bir tutum içerisinde bulunmasından ve yaşantısı boyunca aldığından çok dağıttığından dolayı bugünkü gelirleri Statüsünde yazılı yardımları karşılayamaz hale gelmiş ve bu nedenle de şu anda emekli olmuş ve sandıktan emekli yardımını almamış 700 üye sırada beklemektedir. Bu rakam son emekli kanunları muvacehesinde kısa zamanda birkaç bine yükselecektir.

Şu halde bugünkü Sandık bu Statü ile devam ederse önümüzdeki yıllarda büsbütün yükümlülüklerini karşılamıyacak hale gelecek ve fonksiyonunu kaybedecektir.

Bu açık seçik tehlike 1971 Haziran ayında Sandık Yönetimi tarafından ortaya konmuş, Sandık Genel Kurulu olağanüstü toplantıya çağırılmış ve ilk ve çok acil durumların karşılanması için üye aidatları 15 liraya çıkarılmıştır.

Ayrıca genel kurul Millî Eğitim Bakanlığının bu duruma bir çare bulunmasını ve Sandık üyesi öğretmenlerin Devlet Memurları Yardımlaşma Kurumuna kesilen %5 keseneklerinin bu Sandığa devralınarak öğretmenlerin bu müşkül durumdan kurtulmalarını talep etmiştir.

Yapılan aktüeryal hesaplara göre söz konusu Sandığın bu günkü matematik açığı 50 - 70 milyon civarındadır.

Bu Sandığın Statüsüne göre üyelerine karşı 28 yılındanberi doğmuş bir takım yükümlülükleri devam etmektedir. Üyeler ödedikleri aidat toplamının çok üstünde bir yekun tutan yardımlardan daima yararlanmayı kendilerinde bir hak olarak görmüşler ve halen bu hatalı alışkanlıklarına böylece devam etmektedirler.

Sandık bu yükümlülüklerini karşılamakta yetersiz kaldıkça sık sık genel kurula başvurup aidatların arttırılması talebinde bulunacak ve kısa bir zaman sonra bu aidatlar, esasen büyük kütlesi 18 - 22 yaşındaki ve çok aşağı maaş derecesinde bulunan öğretmenlerin maaşlarından %3 - 4 oranında aidat kesilmek gerekecek ve Memur Yardımlaşma Kurumuna kesilen %5'lerle birlikte %8 - 9'u bulacak ve bu da kendilerinin kaldıramıyacağı bir yük teşkil edecektir.

Hal böyle olunca kanunla kurulmuş ve bu kanuna göre yürütülmekte olan bu Sandığın bir an önce bu durumdan kurtarılması ve üye haklarının tehlikeye düşürülmemesi için Millî Eğitim Bakanlığının ve Hükûmetin bu konuya eğilmesi ve en makul bir çözüm yolunun bulunması gerekmektedir.

1. Duruma ilk çözüm yolu olarak Sandığın bugünkü durumunu muhafaza etmesi ve bu durum içinde aidatların arttırılması suretiyle hizmetine devam etmesi akla yakın gelmekle ise de, yukarda belirtildiği gibi, öğretmen bugünkü hayat şartları karşısında bu aidatları ödeme gücünü yitirmiştir. İlerde daha da artacak olan aidat büsbütün tahammül edilmez hale gelecektir.

Şu halde hem bu Sandığın hizmetlerinin aksatılmadan ve hattâ daha geniş bir şekilde yürütülmesi, hem de öğretmenin ödeme gücü dışına çıkılmaması için bu soruna en elverişli çözüm yolu Memur Yardımlaşma Kurumuna kesilmekte olan %5'lerin bu Sandığa devri suretiyle Sandığı yeniden güçlendirmek ve modern bir sigorta örgütü haline getirerek yukarda sözü edilen diğer 124.000 kişilik Millî Eğitim mensubunu da bünyesine dahil ederek tüm Millî Eğitim mensuplarını bir araya toplamaktır.

2. Diğer bir çözüm yolu olarak bu Sandığın lağvı ve tasfiye edilmesi düşünüldüğü takdirde hakları ödenecek olan binlerce öğretmen çeşitli reaksiyonlar gösterecek çözülmesi zor yeni bir problem yaratacaktır.

3. Başka bir çözüm yolu olarak bu Sandığı Devlet Memurlar Yardımlaşma Kurumu bünyesine almak ve üyelerin hak ve vecibeleri bu Kuruma devredilmek istenildiği takdirde bu durumdan da şu sakıncalar doğacaktır:

a. Sandığın bugünkü durumu çok âcildir. Üyeler 28 yıldır alışagelmiş oldukları yardımların devamını talep etmektedirler. Sandığın matematik açıkları vardır. Bu açıklar Memur Yardımlaşma Kurumunun karşılaması çok şüphelidir.

b. Memur Yardımlaşma Kurumunun ne zaman kurulacağı ve bu 160.000 üyenin problemlerini ne zaman ele alacağı belli değildir.

c. Memur Yardımlaşma Kurumu bu Sandığın borçlarını devraldığı takdirde kendi varlığından, diğer üyelerin zararına olarak, büyük bir açığı kapamak zorunda kalacaktır.

d. Memur Yardımlaşma Kurumu şimdilik sadece 657 sayılı Kanuna tabi olanları bünyesinde toplamakta onun dışında kalan diğer devlet ve iktisadi Devlet kuruluşlarında çalışanları daha sonraki kanunlarla bünyesine almayı tasarlamaktadır. Halbuki Millî Eğitim topluluğu içinde henüz 657 sayılı Kanun dışında bulunan 42.000 personel bulunmaktadır. Bugünkü Sandığın bünyesi genişletildiği takdirde bu 42 bin kişi de derhal %5 kesenek vermek suretiyle bu Sandığın üyesi olabileceklerdir.

e. Memur Yardımlaşma Kurumu kurulup tüm Devlet ve İktisadî Devlet kuruluşlarındaki personeli bünyesine almış olsa dahi yine de bugün Millî Eğitim topluluğu içinde bulunup Sosyal Sigortalara bağlı olan ve takriben 10.000 kişiyi bulan bir grubu hiçbir zaman kapsamına alamayacaktır. Halbuki bu Sandık bu gibileri de üyelik kapsamına alacaktır. Dolayısiyle yurt yararına olarak bunların da ikinci bir sosyal güvenliğe kavuşturulması suretiyle diğer emsalleriyle tasarruf denkliği sağlanmış ve buna karşılık da bu tasarrufun yardım ve hizmetlerinden derhal yararlanmış olacaktır.

f. Ayrıca adetleri az da olsa bugün Millî Eğitim topluluğu içinde olup, hiçbir sosyal güvenliği bulunmayan sözleşmeli per-

sonel de bu yeni sandıktan yararlandırılmakla onlara da el uzatılmış olacaktır.

Yukarda sıralanan gerçekler karşısında, Millî Eğitim men-
suplarının Devlet Memurları Yardımlaşma Kurumu bünyesine
alınması olanaksız görünmekte ve aksine bu topluluğun kendi
sorunlarını yeniden güçlendirilecek olan kendi örgütleri içersinde
çözümlemeleri zorunlu bulunmaktadır.

Bu noktada akla gelebilecek en önemli soru mevcut Sandığı
yeni şekle dönüştürürken, yukarda belirtilen 50 ilâ 70 milyonluk
inisiyal açığın ne olacağı sorusu olabilir.

Aktüeryal incelemeler sonucu göstermiştirki; bugünkü açık
Sandığın bugünkü gelirlerine ve işletilmesine oranla mühim ve
mali kudretinin üstünde olmakla beraber genişleme devresindeki
gelirlerine ve düşünülen işletme ve yatırım politikasına oranla
önemli değildir.

Zira, yeni girilecek dönemde, matematik rezerveler açığı
telâkki edilmesi gereken bu açık en geç 10 yılda amorti edilecek
şekilde Zilver metodunun tatbiki suretiyle hazırlanacak ve buna
göre de beklenen tediyeler, kısa süreli bir ödeme plânına bağlana-
caktır.

Bu takdirde teknik ve plâsman gelirlerinin teknik faizi aşan
kısımlarıyle açığın kapatılması çok daha kolaylaşacaktır.

Bu açıkların, bu Sandık için büyük bir sakınca yaratmıyacağı
bir başka açıdan da şöyle ifade olunabilir.

Bu Sandık bir sigorta sistemi olsaydı, yapacağı sigortalar
için, bir istihsal masrafına katlanacaktı. Buna ilâveten bir takım
ilk tesis masrafları da gerekecekti. Bu masrafların sigortanın
mali bünyesini sarsmaması için, toplamının, matematik rezervler-
den, kısmen düşülmesi yoluna gidilecektir. Bu usule denetleme
organlarınca da izin verilmektedir.

Yeniden organize edilecek Sandığın istihsal masraflarıyla ilk
tesis masrafları ise, teorik anlamda hemen hemen hiç olmıyacağı
cihetle söz konusu 50 - ilâ 70 milyonluk, eskiden devredegelen açı-
ğın da bu nevi masraflar gibi, telâkki edilebileceği ve ilk yıllarda
mutlaka amorti edilebileceğini kabul etmek gerekir.

Açıklanan bu metot dahilinde hareket edildiği takdirde bu
Sandık üyelerine eski ve yeni esaslara dayanan bütün haklarını,
ödiyebileceği cihetle, üyelerin herhangi bir şikâyet veya mütale-
besi de söz konusu olmayacaktır.

Millî Eğitim mensuplarının ayrı bir yardımlaşma örgütü içe-
risinde birleştirilmesi böylece saptandıktan sonra konuya bir baş-
ka açıdan bakacak olursak Devlet Memurları Yardımlaşma Kuru-
mu, şayet Ordu Yardımlaşma Kurumu gibi Millî Eğitim Mensup-
ları Sağlık ve Sosyal Yardımlaşma Sandığını da kapsamı dışında
bırakır ve geride kalan 500 bin kadar Devlet ve İktisadî Devlet
kuruluşları mensuplarını bünyesinde toplarsa özellikle sosyal yar-
dım ve hizmet rekabeti yönünden üç ayrı büyük ve güçlü kuru-
luşun meydana gelip Türkiye'de sosyal ve ekonomik alanlarda
özel yerlerini almalarına fırsat ve imkân verilmiş olacak ve her
birinin yapacağı yardım ve hizmetlerin olumlu gelişmeleri birbir-
lerine örnek olacak, aksine başarısız faaliyetleri de birbirlerince
ibretle incelenerek bir daha aynı hatalara düşülmemesi için ted-
birler alınmasına olanak getirecektir.

Halbuki 800 bin kişiyi bünyesinde toplayan tek bir memur
Yardımlaşma Kurumunun hemen kurulup da işletilmeye başlan-
dığını kabul etsek bile bu kuruma (OYAK'ın özelliği nedeniyle)
rakip bir örgüt bulunamıyacağı için bu büyük kütle içersinde tüm
üyelerin isteklerine en yararlı bir şekilde hizmet edebilmesi çok
güç ve birçok ahvalde imkânsız olacak ve öğretmenlerin ihtiyaç-
ları zamanında ve sür'atle karşılanamıyacaktır.

9. Ayrıca, özellikle Türkiye'de yönetim bilimi dilinde kulla-
nılan, kontrol vüs'atı yönünden 800 bin kişilik geniş bir kuruluş
yerine 300 ve 500 bin kişilik iki ayrı kuruluşun kurulmasında da,
yönetim masraflarının tekerrürü mahzuruna rağmen, bizzat yö-
netimin daha etkin yürütülmesi bakımından da faydalı görülmek-
tedir.

10. Diğer taraftan bu Kanun kabul edildiği takdirde mevcut
Sandık reorganize edilerek hizmetlerine daha güçlü bir şekilde
devam edeceğinden, bugünkü üyelerine yapmakta olduğu yardım-
lar hiçbir aksaklığa meydan verilmeden aralıksız ve fakat çok
daha mükemmel bir şekilde yürütülmeye devam edileceği gibi
yeni üye olacaklar da kanun çıkar çıkmaz Sandığın bahşedeceği
her türlü geniş yardım ve hizmetlerden derhal yararlanma olana-
ğına kavuşacaklardır.

Millî Eğitim topluluğunun kendi özelliklerine göre yeni ve
çok sağlam bir sosyal yardımlaşma örgütü kurulması için bu gün:

1. Elde 28 yıllık mazisi bulunan ve bütün Türkiye yüzeyine
yaygın bir teşkilâtı ve genel merkezi bulunan ve 160 bin mevcut-
lu ilköğretim kesimine hitabeden bir sandık vardır.

Bu çekirdek örgütün varlığı ve halen işler halde bulunması
ilk tesis masraflarından da büyük ölçüde tasarruf sağlıyacaktır.

2. Bu sandığın mali kaynağını çok sağlam bir hâle getirecek
%5 kesenekler vardır.

3. Ayrıca gereğinde bu örgütün bankacılık ve veznedarlık
hizmetlerini tevcih edebileceği ve yine öğretmenler tarafından
kurulan bir de Türkiye Öğretmenler Bankası vardır.

İşte, yukarıki üç unsurun bir araya getirilmesiyle Türk eği-
tim topluluğu yepyeni bir sosyal yardımlaşma sandığına kavuşa-
caktır.

Yukarda belirtilen amaçlara uygun olarak hazırlanmış bulu-
nan ekli kanun tasarısı sadece 12 maddeden ibarettir. Bu 12 mad-
de içinde 5 de geçici madde bulunmaktadır.

Bu derece önemli olan bir kanunun 12 madde gibi kısa bir
metinle sevk edilmesinin nedeni kanun içine özellikle sadece ke-
sin olarak lüzum görülen âmir hükümlerin dahil edilmesi gereğin-
den doğmuştur.

Kanunun uygulanmasına ve Sandığın çalışmasına ilişkin ve
fakat kanun hükmünde saptanmasına lüzum ve imkân görülme-
yen ve daha ziyade elâstikiyet isteyen kural ve koşullar Bakanlar
Kurulunca yürürlüğe konulacak yönetmeliğe bırakılmıştır.

Bu tasarı kanunlaştığı takdirde Hükûmet programında teah-
hüt edilen Millî Eğitim Reformunun yurt düzeyinde uygulayıcıla-
rı mevkiinde bulunan fedakâr ve vefakâr eğitimcilerin herbirini
teker teker çok yakından ilgilendiren bir yurt sorunu daha gereği
gibi çözüme bağlanmış ve Millî Eğitim mensupları yeni ve çok
büyük bir şevkle Devletin en yakın desteğinde ve Atatürk ilkeleri
doğrultusunda görevlerine sarılmış olacaklardır.

Tasarının kanunlaşması ile aynı zamanda Sandıkta meydana
gelecek büyük mali potansiyel ortalama yılda 250 - 300 milyon'u
bulacak ve bu gücün yardımlar dışında kalacak fonlarıyle de yurt
kalkınmasında yararlı alanlara köklü ve etkili yatırımlar yapılma-
sına imkân sağlanmış olacaktır.

Sandığın üyelerine sağlıyacağı yardım ve hizmetler madde
gerekçelerinde gereği şekilde açıklanmıştır.

MADDE GEREKÇELERİ

— KURULUŞ —

Madde 1 — Bu madde Sandığın kuruluşu ile ilgilidir.
Bundan 28 yıl önce kurulan Sandığın adı "İlkokul Öğretmen-
leri Sağlık ve İçtimai Yardım Sandığı" idi.

Bu tasarı ile Sandığın kapsamı genişletilmiş ve tüm Millî
Eğitim mensuplarını içersine almış olduğundan yeni ismi "Millî
Eğitim Mensupları Sağlık ve Sosyal Yardımlaşma Sandığı" ola-
rak saptanmıştır.

Sandığın 28 yıllık bir geçmişinin bulunması ve yaşantısı bo-
yunca hep aynı isimle anılmış olmasından tarihî adına bağlı kal-
mak amacıyle yeni yapısı içinde de *Sağlık* ve *Sandık* kelimeleri
aynen bırakılmıştır.

Esasen üyelerine yapmakta olduğu yardımların nitelikleri de
bu iki kelimenin yaşatılmasını gerekli göstermiştir.

Sandığın Türk sosyal ve ekonomik hayatında önemli bir yer
işgal edeceği gözönünde bulundurularak çalışmalarında uyması
gereken hukukî hükümler dikkatle incelenmiş ve benzeri kuru-
luşlar gibi özel hukuk hükümlerine tabi olması tüzel kişiliğinin
bulunması öngörülmüştür.

Sandığa verilen bu hukukî statü onun Türk toplumu içersin-
de yapısının gerektirdiği özgür çalışmalarına olanak sağlarken
öte yandan kanunla kurulan böyle bir örgütün devletin gözetimi
ve denetimi altında bulundurulmasında da zorunluk görülmüştür.
Zira bugün 284.000'ne, ilerde de her yıl 20 bin artarak büyüyecek
olan böyle bir dev kuruluşun devlet örgütlerinin bir parçası gibi
gözaltında bulundurulması hem üyelerinin hem de Türk toplu-
munun çıkarları yönünden zorunludur.

TÜRKİYE MİLLİ EĞİTİM MENSUPLARININ ÇEŞİTLİ KATEGORİK MEVCUTLARI

Sıra No.	SINIFLAR		Memur Yardımlaşma Kurumuna %5 Kesilen: 657 S. K. Kapsamına Giren ve Bakanlık Kadrosundan Aylık Alan — 1. Emekli Sandığı İştirakçisi 2. İlkokul Öğr. Sağ. ve Sos Yardımlaşma Sandığı Üyesi: Olanlar	Memur Yardımlaşma Kurumuna %5 Kesilen: 657 S. K. Kapsamına Giren ve Bakanlık Kadrosundan Aylık Alan — 1. Emekli Sandığı İştirakçisi 2. İlkokul Öğr. Sağ. ve Sos Yardımlaşma Sandığı Üyesi: Olmayanlar	Memur Yardımlaşma Kurumuna %5 Kesilen: Toplam	Memur Yardımlaşma Kurumuna %5 Kesilmeyenler: 657 S. K. Kapsamı Dışı Bak. Kad.dan Aylık Alan — Emekli Sandığı İştirakçisi Olanlar	657 S. K. Kapsamı Dışı Katma ve Özel İd. Büt. Ay. alan — Emekli Sandığı İştirakçisi Olanlar	İşçi Statüsünde Olanlar — Sosyal Sigorta İştiraki İlkok. Öğ. Sağ. ve Sos. Yard. Sandığı Üyesi: Olanlar	İşçi Statüsünde Olanlar — Sosyal Sigorta İştiraki İlkok. Öğ. Sağ. ve Sos. Yard. Sandığı Üyesi: Olmayanlar	Sözleşmeliler — Hiçbir Sosyal Güvenliği Olmayanlar	Toplam	Genel Toplam
1	Eğitim ve öğretim hizmetleri	İlkok. Öğ., Eğitmenler, M. Eğ. Md. Yard. İlköğ. Md.	159 500		159 500							159 500
		Orta ve Yüksek Dereceli Okul Öğretmenleri		50 259	50 259							50 259
		Özel Okul Öğretmenleri							8 786 [1]		8 786	8 786
		Atatürk ve Karadeniz Tek. Üniv. Öğretim Üyeleri				2 467					2 467	2 467
		Özerk Üniversiteler Öğr. Üyeleri ve Yardımcıları					5 566 [2]				5 566	5 566
		Sözleşmeli Personel								277	277	277
2	Genel İd. Hiz.	Bak. Bağlı Okul Kuruluş ve Kurumda çalışan me. Merk. Teşk. ve M. E. Md. çalış.	550	14 276	14 826	2 540					2 540	17 336
3	Teknik Hizm.	Bak. ve Öz. İd. Kad. Aylık Alan Müh. memur, teknisyen, Tekniker	15	942	957	275					275	1 232
4	Sağlık Hizm.	Bak. ve Öz. İd. Kadr. Aylık Alan Doktor, hemşire, hastabakıcı v.s.		1 116	1 116	271					271	1 387
5	Din Hizm.	Atatürk Üniversitesi İmamı		1	1							1
6	Yabancı Hizm.	Okul, Kurum ve Kuruluşlarda Çalışan Odacı, Bekçi, Kaloriferci v.b.		15 507	15 507	20 575					20 575	36 082
7		Döner Ser. Kuruluş ve diğer Kuruluşlarda çalışanlar						28	1 125		1 153	1 153
		TOPLAM	160 065	82 101	242 166	26 128	5 566	28	9 911	277	41 910	284 076

[1] Özel öğretim kurumlarında çalışan memur ve hizmetliler dikkate alınmamıştır.

[2] Özerk Üniversitelerde çalışan memur ve hizmetliler dikkate alınmamıştır.

NOT: Kültür Bakanlığında 2016 personel, Gençlik ve Spor Bakanlığında 40 Personel olmak üzere toplam olarak 2056 Millî Eğitim mensubu çalışmaktadır. Bunlar çıkarıldığında üye sayısı 282 020 olacaktır.

Sandığın çalışmalarında gerekli görülen özgürlük ile Milli Eğitim Bakanlığının gözetimi ve denetimi tasarı maddeleri içinde gayet dikkatli bir şekilde dengeli tutulmuş ve daima bu örgütün yeni bilimsel ve deneysel kurallara ve yurdun gerçek koşullarına göre yönetilerek başarılı olması için gerekli tedbirler getirilmiş ve bunlar yanında yönetimde ne başıboşluğa ve ne de politik müdahalelere yer verilmiştir.

Organların tertibinde daima üye topluluğunun seçim iradeline büyük ağırlık verilirken, aynı zamanda büyük bir işletme karakterinde olan bu Sandığın en modern işletme koşullarına göre yönetilmesi için gereken tedbirlere de dikkatle yer verilmiştir.

KAPSAM

Madde 2 — Bu madde ile Sandığa kimlerin üye olabilecekleri saptanmıştır. Maddenin genel amacı Türkiye'de Milli Eğitimle ve ona yardımcı hizmetlerde bulunan tüm kişileri kanun kapsamına almaktır. Bu suretle eğitim reformu ilkelerinden eğitimin bütünlüğü ilkesini uygulama görevinde bulunanların, aynı zamanda sosyal çıkarlar yönünden de tek bir örgüt içinde örnek bir bütünlük yaratmalarına olanak sağlamış olacaktır.

Bu maddedeki üyelik katogorileri genel gerekçedeki Milli Eğitim mensuplarının mevcutlarını gösteren tabloda açıklıkla belirtilmiştir.

Sandık yeni şekliyle kurulup faaliyete geçtiği zaman yapacağı yardım ve hizmetlerden yararlanacak olan bu tablodaki 284.000 kişi arasında meydana gelecek irtibat ve beraberlik Milli Eğitim topluluğunun daha ileri bir moral ile daha başarılı bir düzeye ulaşmasına olanak getirecektir.

3 grup üyelik öngörülmüştür:

Birinci grup üyelik mecburi ve sürekli üyelik olup, bu gruba Milli Eğitim Bakanlığı kadrolarından aylık alanlarla Sandık hizmetlerinde çalışanlar dahildir.

Bu gruptaki mecburi üyelerin bugünkü sayısı 242.166 kişidir.

İkinci ve üçüncü grup üyelikler isteğe bağlı tutulmuştur. Bunların da toplamı 42.000 kişiye ulaşmaktadır.

Milli Eğitim topluluğunu bütünleştirecek ve tek vücut haline getirecek olan bu 42.000 kişinin de üyeliğini sağlamak yerinde olacaktır.

İsteğe bağlı üyelerden ikinci grupta olanlar:

Özerk Yüksek Öğretim ve Özel Öğretim Kurumları mensuplarıyle diğer Devlet dairelerinin öğretimle ilgili personeli, İl Özel İdare kadrolarından aylık ve ücret alan eğitim ve öğretim mensupları ve yardımcı hizmetler sınıfına girenler, Sandığın %50'den fazla sermaye katkısında bulunduğu kuruluşlarda çalışanlarla, genel kurul kararıyle üyeliğe kabul edilenlerdir.

Üçüncü grup ise Milli Eğitim hizmetlerinde sözleşmeli olarak çalışan ve hiçbir sosyal güvenliği bulunmayan küçük bir gruptur. Bunlar içinde Kıbrıs uyruklu Türk'ler ile yıllardır Milli Eğitimde çalışmakta olan yabancı uyruklu diğer eğitim ve öğretim mensupları da vardır.

Milli Eğitim mensupları, bu gibileri dahi kendi topluluğu mensubu sayarak onlara da bu Sandığa üye olma hakkını tanımakla aynı bütünlük ve beraberlik amacını bir kez daha göstermiş olmaktadır.

GELİRLER

Madde 3 — Sandığın esas geliri üye aylık ve ücretlerinin tutarları üzerinde her ay kesilecek %5 keseneklerdir.

Bu kesenekler üyenin aylık veya ücretini almakta olduğu kuruluşlarca bordroları üzerinden ilgili Saymanlarca kesilecek ve 10 gün içinde Sandığın emredeceği Bankalara yatırılacaktır. Bu görevi geciktirenlerden %10 gecikme zammı alınacaktır.

Devlet kuruluşlarındaki tahsilât mahalli maliye saymanlıklarınca, özel öğretim kurumlarındaki kesintiler de o kuruluşların saymanlıklarınca kesilecek ve gösterilecek hesaba Sandık adına yatırılacaktır.

Bu tahsilât işlemleri Devlet mallarının güvenliği hakkındaki kanunların teminatı altındadır.

Sandığın diğer kaynakları, ikraz yardımlarından alınacak faiz'i faizler, sosyal hizmet tesislerinin işletilmesinden elde edilecek gelirlerle gelir gayeli yatırımlardan elde edilecek kârlardır.

ORGANLAR

Madde 4 — Sandığın bütün çalışmalarını yürütecek olan tüm organlar bu maddede gösterilmiş olup bu hükümler saptanırken sadece âmir hüküm getirilmesi zorunlu olan hususlar saptanmış diğer ayrıntılar Bakanlar Kurulundan çıkarılacak yönetmeliğe bırakılmış ve bu suretle kanun hacmini lüzumsuz şekilde kabartılmasından kaçınılmıştır.

Genel Kurul mevcudunun Sandık üyesi adediyle orantılı şekilde her yıl artmasına engel olmak ve bu kurulun statüsünü rahat çalışacak şekilde saptamak amacıyle genel kurul üye adedi 120 olarak dondurulmuştur.

Bu 120 kişiden 100 kişisi üyelerin bulundukları illerden yönetmelikte gösterilecek koşullara göre seçilerek gelecek ve buna 20 üye de Milli Eğitim Bakanı tarafından saptanarak eklenecektir.

Her il bir seçim çevresi olup en az bir üye ile temsil edilecek, üye adedi belirli bir ölçünün üstünde olan illerden birden fazla seçileceklerin toplamı da 33'ü geçmiyecektir. Bu husus yönetmelikte belirtilecektir.

Milli Eğitim Bakanının seçeceği üyeler de dahil olmak üzere genel kurula katılacak 120 üye Milli Eğitimin bütün kesimlerinin mevcutlarıyle orantılı olmak üzere toplanacak ve bu suretle genel kurulda eğitmeninden üniversite profesörüne kadar her seviyede üye bulunabilecektir.

Genel Kurulun toplanma zamanı üyelerin tatil mevsimine rastlatılması amacıyle Temmuz ayı olarak gösterilmiştir.

Yönetim Kurulunun gerek adedi gerek kompozisyonu ve gerekse nitelikleri üzerinde çok hassasiyetle durulmuştur. Seçimle geleceklere çoğunluk kabul edilmiştir. Bakan tarafından seçileceklerde bu Sandığın kaderinde rol oynayacak ihtisas ve tecrübe şart koşulmuştur. Her yıl 250 - 300 milyon liralık bir varlık birikimini sigorta ve işletmecilik alanlarında en iyi yönetmeye ehliyetli olanlar işbaşına getirilecek Sandığın geleceğinin güven altına alınması öngörülmüştür.

Denetçilerin 2 tanesinin genel kurulca, birinin de Bakan tarafından seçilmesi öngörülmüştür. Bunların üçünün de iktisat sigorta ve işletmenin diğer alanlarıyle mali alanda yüksek öğrenim görmüş olmaları ve yine Sandığın en sağlam bir denetim altında tutulması amacı güdülmüştür.

Genel Müdürlük yapısının da çok sağlam koşullara dayandırılması amacıyle genel müdür ve yardımcılarının nitelikleri üzerinde titizlikle durulmuştur. Bunların da yukarda belirtilen alanlarda yüksek öğrenim görmüş, hattâ lisans üstü öğrenim yapmış, dil bilen ve bu gibi işletmelerde başarılı tecrübesi olanlara tercih hakkı tanınmıştır.

Genel müdür ve yardımcılarının yönetim kurulunca atanacağı, genel müdürlük kadrolarının yönetim kurulunca saptanacağı belirtilmiş ve fakat genel müdüre çalışma serbestisi verilmek amacıyle söz konusu kadrolara atama yapma yetkisi kendisine bırakılmıştır.

Genel müdürün yönetim kurulunda oyunun geçerli olması öngörülmekle çözüme bağlanacak konularda kendisine serbestçe görüşme ve tartışma olanağı sağlanmıştır.

Genel müdürün Yönetim Kurulu Başkanının seçimine katılmaması uygun görülmüştür.

Yönetim Kurulu üyelerinin görev süresi 5 yıl olarak tesbit edilmiş, bu dönem içinde denetleme kurulunun görev süresi 3 yıl kabul edilmek suretiyle iki denetleme kurulu tarafından, denetlenmelerinin imkân dahiline girmesi sağlanmıştır.

Sandık organlarına seçilenlerin veya Genel Müdürlük kadrolarına atananların Sandığın iştiraklerinde görev alamıyacakları hükmü getirilmek suretiyle, kendi kendine hesap sorma zorunluğu ortadan kaldırılmıştır.

Ayrıca, Sandık organları ile Genel Müdürlük kadrolarına seçilen veya atanan Devlet memurlarına 657 sayılı Kanunun 77. maddesine kıyasen izin verilmesi ve bu gibilerin Emekli Sandığı ile olan ilişkilerini sürdürmeleri Sandık organlarında görev yapacakların, güven içinde çalışmalarını sağlamış olacaktır.

Sandık organlarına seçilenlerle, Genel Müdürlük kadrolarına atanmış olanların görev sürelerinin bitmesi veya görevden herhangi sebeple ayrılmış olmaları halinde yeniden eski görevlerine atanmaları muhafaza edilen kadrolarına ve atanmalarındaki usu-

le göre ypılması sağlanarak Sandıkta çalışma dolayısıyle herhangi bir kaybın olması önlenmiştir.

Sandık işlerinde görev alacak Sandık üyesi Devlet memurlarının, günlük mesai saatleri dışında ek görevle çalıştırılmaları Sandığa mali yönden tasarruf sağlıyacağı görüşü ile getirilmiş, aynı zamanda Devlet memuru olup da Sandıkta mesailerinden faydalanacakların çalışmalarına imkân sağlamak amacı ile ilgililerin 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 37. maddesinde yazılı yasakların dışında mütalâa edilmeleri zaruri görülmüştür.

SANDIĞIN FAALİYETLERİ

Madde 5 — Bu madde ile Sandığın faaliyet alanları tesbit edilmiş olup, Sandığın faaliyet alanı 3 noktada toplanmıştır.

A. Mecburi yardımlar,

B. Sosyal yardım ve hizmetler,

C. Gelir gayeli yatırımlar.

A. Sandık üyelerine kanunda belirtilen emeklilik, malûliyet ve ölüm yardımlarını öncelikle yapmak mecburiyetindedir.

Bunlardan emeklilik yardımına hak kazanmak için en az 10 yıl üyeliklerini sürdürmüş veya 10 yıl geriye doğru ve eski aylıkları üzerinden borçlanmış olma şartı getirilmek suretiyle de, üyenin sosyal güvenliği yanında Sandığın da mali güvenliği sağlanmıştır.

Üyelerin 3 yıla kadar üyelikten ayrılmaları halinde keseneklerinin iade edilemiyeceği hükmü ile de üyenin eğitim hizmetlerinden ayrılmaması sağlanmış ve Sandığın mali güvenliği teminat altına alınmıştır.

Üç yıl üyelikten sonra ayrılanların keseneklerinin iade edileceği belirtilmiştir.

Sandıktan ayrılmak suretiyle Devlet Memurları Yardımlaşma Kurumuna üye olabileceklerin de keseneklerinin, Memur Yardımlaşma Kurumu Kanununa hüküm konulduğu takdirde sözü edilen kuruma devredilmesinin veya üyeye iadesinin mümkün olabileceği belirtilmiştir.

Harp ve salgın hastalık halinde yardımların durdurulacağı ve harbin sona ermesi veya salgın hastalıkların sonunun alınması halinde aktüerlerin mali durumu tetkik ettikten sonra hazırlayacakları raporlara ve bu raporların sigorta murakabe mercilerince tasdiki ve Genel Kurulun tasvibi alındıktan sonra gerekli ödemelerin buna göre yapılması öngörülmüş ve Sandığın güvenliğinin sarsıntıya uğraması önlenmiştir.

Tabii afetlerden zarar görenlere, evlenenlere ve doğum yapanlara aktüer raporlarında belirtilecek miktarlardaki yardımların yapılacağı hükme bağlanmıştır.

Bu 3 tür yardım, Sandığın eski statüsünde de mevcut olduğu ve alışılagelmiş bir sistem olduğu için yeni Sandıkta da aynen devamı öngörülmüştür.

B. Sosyal yardım ve hizmetler:

1. İkraz yardımları:

Sosyal yardım ve hizmetler başlığı altında getirilen hükümlerin birinci bölümü yine eski Sandık Statüsünde mevcut olan çocuk okutma, evlendirme, ağır hastalık hallerinde yapılmakta olan ikraz yardımlarını daha geniş ölçüler içerisinde devam ettirirken ayrıca üyelerin mesken ve otomobil edinmelerine olanak getirmek amacı da öngörülmüştür.

Bu ikrazların en düşük faiz haddinin de teknik faiz oranından aşağı olamıyacağı belirtilerek yine Sandık varlıklarının güvenliğine dikkat edilmiştir.

2. Sosyal hizmetler:

Bu kanunun Milli Eğitim topluluğuna getirdiği en yeni hizmetler bu fıkrada belirtilmiştir.

Sandığın üyelerine ve ailelerine gerek üyenin hizmet yılları süresince, gerekse emekli olduktan sonra sağlanacak bu hizmetler onların sosyal ve moral ihtiyaçlarını gidermek bakımından son derece önem taşımaktadır.

Sandık tasarı metninde açıkça belirtilen, hizmet tesislerini kurup faaliyete geçirdikçe üyelerin her türlü ihtiyaçları karşılanabilecek ve bu suretle hem ucuz ve hem de uygar bir yaşama düzeyi sağlanmış olacaktır.

Sandık esas itibariyle bir sigorta örgütüdür. Bu itibarla ilk öncelik mecburi yardımlara verilecek ve onun dışında kalan imkânlar yönetim kurulunca saptanacak önceliğe göre sosyal yardım ve hizmetlere tahsis edilecektir.

C. Gelir gayeli yatırımlar:

Sandığın matematik rezervleri ile bunların teşkilinden, mecburi yardımlarla sosyal hizmet ve yardımların karşılanmasından arta kalan fonlarının yurt kalkınmasına ve milli ekonominin gelişmesine yardımcı olacak yatırımları yapmak ve bunların işletilmesinden üyelerinin yararlandırılmalarının sağlanması amacı güdülmüştür.

Sandığın matematik rezervleri her yıl aktüerlere tetkik ettirilecek, bu rezervler sigorta teamülüne göre genel kurulca teşkil ve tesbit edilecektir.

Rezervlerin kullanılmasını düzen içinde sürdürmek amacıyle yatırımların bir Holding örgütü ile işletilmesi öngörülmüştür.

Mali durum her beş yılda bir aktüer raporlarına istinaden tesbit edildikten sonra elde edilecek kârların üyelere intikalini sağlamak amacıyle yönetmelikte gösterilen tablolarda değişiklik yapılması ve bu değişikliğin gelişi güzel değil de aktüer raporlarına istinad ettirileceğinin âmil hüküm halinde kanunda yer alması Sandığın mali durumunu teminat altına aldığı gibi, kârın üeyelerin Sandıktaki hesaplarına ilâve edilmesi hususu da bu nev'i kuruluşlarda ilk defa görülen ve kime ait olduğu belli olmayan bir birikimi önleyecek ve emsal kuruluşlar için de, örnek bir kuruluş olarak ortaya çıkacaktır.

Kâra iştirak payları bu maksatla kanuna ekli 2 no.lu tabloya göre hesaplanacak ve üyelere intikali sağlanacaktır.

Bu tablolarda yapılacak değişiklik yukarıda açıklanan şekilde sürdürülecektir.

Emekli yardımına hak kazanmadan ayrılanlarla başka kurum ve kuruluşlara geçmek suretiyle Sandık üyeliğini kaybedenlerin kâra iştirak paylarının ödenemiyeceği ön görülmek suretiyle Milli Eğitim hizmetlerinden ayrılmayı önleme amacı güdülmüştür.

YÖNETMELİK

Madde 6 — Bu madde ile Sandığın işlemesini, Sandık organlarına seçileceklerin nitelik ve seçim koşullarını, Sandık organlarında görev alacakların yetkilerini, Sandığın çalışma düzenini, yardımlar ve hizmetlerin koşulları matematik rezervi ve karşılıklarının teşkili esaslarını, fonların işletilmesini ve diğer hususları tesbit eden bir yönetmeliğin kurucu komite tarafından hazırlanarak Bakanlar Kurulunca yürürlüğe konulması öngörülmüştür.

Yönetmelikte değişiklik yapılması güçleştirilmek suretiyle, Genel Kurullarca bilhassa yardımlarla ilgili hükümlerin değiştirilmelerinin zorluğu ve bu değişikliklerin mutlaka aktüer raporlarına istinat ettirilmesi, bu raporların da yetkili merciler tarafından onaylanması suretiyle Sandığın mali güvenliği artırılmıştır.

SANDIĞIN MUAFİYETİ

Madde 7 — Bu madde ile Sandık üyelerinin aylıklarından kesilecek üyelik aidatlarının gelir vergisinden muafiyeti, yurt ölçüsünde sermaye terakümünü sağlamak amacını gütmektedir.

Ayrıca vergi kanunlarında bu nev'i Sandıkların, üyelerine yapacakları emeklilik, malûliyet ve ölüm yardımları ile diğer yardımların da vergiden muafiyetleri bulunduğu cihetle ayrıca bu çeşit muafiyetlerden bahsedilmemiştir.

Sandığın kuracağı tesislerden elde edeceği gelirlerle iştiraklerden elde edeceği gelirlerin gelir vergisinden muaf olamıyacağı genel vergi prensipleri dışına çıkılamıyacağı gerekçesi ile bu konu ile ilgili muafiyet getirilmemiştir.

Damga Vergisi Kanununa ekli cetvelde yapılacak değişiklikle Ordu Yardımlaşma Kurumu gibi Sandığın yapacağı muamelelerin de harçlardan muaf tutulması gerektiği tabiidir.

ÇEŞİTLİ HÜKÜMLER

Madde 8 — Sandığın mallarının Devlet malları rüchanlığını haiz olması, gelirlerinin haciz ve temlik edilmemesi, hükümleri Sandığın geleceğini teminat altına alma bakımından zaruri görülmüştür.

Sandık ödemelerinin sayıştay vizesine tabi tutulmaması özerkliğinin bir gereği olarak saptanmıştır.

GEÇİCİ HÜKÜMLER

Madde 9 — Bu madde ile kanuna bazı geçici hükümlerin eklenmesi öngörülmüş olup;

Geçici madde 1 ile:

4357 sayılı Kanunun 11. maddesi ile kurulmuş olan eski Sandık üyelerinin hakları saklı tutulmuş; evvelce Sandığa ödemiş oldukları aidatlardan, aldıkları yardımlar düşüldükten sonra kalan miktarın teknik faizleri ile birlikte üyelerin borçlanma hükümlerine göre borçlanacakları miktardan düşülmesi öngörülerek eski üyelerin hiçbir kayba uğratılmadan yeni kurulan Sandığa intikakları sağlanmıştır.

Eski Sandığın Statüsü içinde emekli yardımına hak kazanacaklara ödenecek emekli yardımı miktarının 7500 liradan az olamıyacağı hükmü de bu intikalde eski üyelerin lehine ve haklarını saklı tutar mahiyette görülmüştür.

Geçici madde 2 — Eski Sandık Statüsüne göre emekli olmuşların ve bu kanunun yürürlük tarihine kadar emekli yardımı almamışların haklarının yeni Sandık tarafından ödeneceği öngörülmüştür.

Geçici madde 3 — Bu madde ile:

657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 190. maddesi uyarınca Sandık üyelerinin aylıklarından kesilen %5'lerin derhal kurulacak kurucu komiteye devri sağlanmaktadır.

Ayrıca kanunun yayım tarihi ile yürürlük tarihi arasında kesilecek %5'lerin T. C. Merkez Bankasından kurucu komiteye devri ile ilgili hükümler getirilmiştir.

Saymanlarca kesilen %5'lerin T. C. Merkez Bankasına intikalinden sonra 15 gün içinde komitenin göstereceği Bankaya devredilmesi komitenin işe başladığı günden itibaren faaliyet göstermesi amacını gütmektedir.

657 sayılı Kanunun 190. maddesine istinaden kesilmiş olan üye aidatları kanuna ekli 2 no.lu tabloda gösterilen emsallerle ve geçen süre ile çarpılmak suretiyle elde edilecek toplam üyenin emeklilik ölüm ve malûliyet hallerinde kendisine ödenecek yardımlara ilâve edilecektir.

Üyelikten ayrılanların kanun yürürlüğe girdiği tarihe kadarki keseneklerde yukarıki şekilde 2 no.lu tablodan yararlanılmak suretiyle hesaplanarak ilgililere ödenecektir.

Geçici madde 4 — Bu geçici madde ile de geçici olarak bir kurucu komitenin Millî Eğitim Bakanı tarafından kurulması öngörülmüştür.

Komite kanunun yayımı tarihinde teşekkül edecek ve tam yetki ile kanunen verilen görevleri yerine getirecektir.

Komitenin ücreti Millî Eğitim Bakanı tarafından tesbit edilecektir.

Komite bu kanunla kurulan Sandık organlarının geçici bir süre için bütün görev ve yetkilerini haiz olacak Sandıkla ilgili her türlü işleri yürütecektir.

Komitenin görev süresi seçimler yapılıp Sandık organları teşekkül edinceye kadar devam edecektir.

Bu süre her ne kadar kanun metninde tesbit edilmemiş ise de Temmuz 1972 ayını geçemeyecektir.

Geçici madde 5 — İlkokul Öğretmenleri Sağlık ve Sosyal Yardım Sandığı organlarından Genel Kurul Yönetim Kurulu ve denetleme kurullarının görevlerinin 31-12-1971 tarihinde sona ermesi hesap döneminin bitme tarihi olarak kabul edilmiştir.

Bu kuralların ibra ve diğer hususlarla ilgili mesuliyetlerinin eski usule göre tasfiye edileceği hükmünün getirilmesi ile de eski Sandığın yeni Sandığa sadece bir hesap ve muamelât devrini sağlamıştır.

YÜRÜRLÜKTEN KALDIRILAN HÜKÜMLER

Madde 10 — İlkokul Öğretmenleri Sağlık ve İçtimaî Yardım Sandığının kurulmasına dair 4357 sayılı Kanunla bu kanunda değişiklik yapan 7117 sayılı Kanun hükümlerinin yürürlükten kaldırılması öngörülmüştür.

Bu suretle 4357 sayılı Kanunun 7117 sayılı Kanunla değişik 11. ve 14. maddesi hükümleri kaldırılmış, yeni Sandığın yeni statü içinde çalışması sağlanmıştır.

KANUN YÜRÜRLÜĞÜ

Madde 11 — Kanun yürürlük tarihinin 1 Ocak 1972 olarak tesbit edilmesi.

1. Mevcut Sandıkla kurulan yeni Sandığın hesaplarının birbirine karışmaması,

2. Yeni Sandığın bu tarihe kadar kurulması hazırlıklarının tamamlanması.

3. Eğitim Reformunu gerçekleştirecek Millî Eğitim Mensuplarının ek sosyal sigorta ihtiyaçlarının öncelikle ele alınması amaçlarını gütmektedir.

Geçici 3, 4 ve 5. maddeleri kanunun yayımı tarihinden itibaren yürürlüğe girmesi, hesapların devralınması, kurucu komitenin kanunun yürürlük tarihine kadar hazırlıklarını bitirme ve eski yönetim kurulundan durumu devralma ve tasfiye işlemlerini gerçekleştirmek amacını gütmektedir.

Madde 12 — Kanunun Bakanlar Kurulu tarafından yürütülmesi:

1. Hazırlanacak yönetmeliğin Bakanlar Kurulunca yürürlüğe konulması,

2. Sandık organlarına seçilenlerle Genel Müdürlük kadrolarına atanacakların Bakanlar Kurulu kararı ile izinli sayılmaları,

3. Üyelik keseneklerinin kesilmesi ve Sandık mallarının Devlet malları rüçhaniyetine sahip olması,

hükümlerinin öngörülmesinden ileri gelmiştir.

KANUN TASARISI

İLKOKUL ÖRETMENLERİ SAĞLIK VE İÇTİMAÎ YARDIM SANDIĞI HAKKINDAKİ 4357 SAYILI KANUNUN 11. VE 14. MADDELERİNİN KALDIRILMASI VE MİLLÎ EĞİTİM MENSUPLARI SAĞLIK VE SOSYAL YARDIMLAŞMA SANDIĞININ KURULMASINA DAİR KANUN TASARISI

KURULUŞ

Madde 1 — Millî Eğitim Bakanlığına bağlı, Bakanlık gözetim ve denetiminde, özel hukuk hükümlerine tabi, tüzel kişiliğe haiz "Millî Eğitim Mensupları Sağlık ve Sosyal Yardımlaşma Sandığı" adıyla bir sandık kurulmuştur.

Sandığın merkezi Ankara'dır.

KAPSAM

Madde 2 — Sandıkta üç türlü üyelik vardır:

1. Mecburî ve sürekli üyelik:

a. 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu kapsamına giren ve Millî Eğitim Bakanlığı kadrolarında görevli öğretmen ve memurlar,

b. Sandık hizmetlerinde çalışanlar, Sandığın mecburi ve sürekli üyesidirler.

2. İsteğe bağlı sürekli üyelik:

a. Emekli Sandığı iştirakcisi olmayanlardan:

(1) Sermayesinin %50'sinden fazlası Sandığa ait olan kurum ve kuruluşlarda çalışanlar,

(2) Özel öğretim kurumlarında görevli olanlar,

b. Emekli Sandığı veya Sosyal Sigortalar iştirakçisi olanlardan:

(1) Millî Eğitim Bakanlığının illerdeki okul, kurum ve kuruluşlarında sürekli görevli olup İl Özel İdareleri kadrolarında aylık veya ücret alanlar,

(2) Üniversite ve akademi mensupları,

(3) Eğitim ve öğretim hizmetleri ile bunlara ilişkin görevlerde sürekli görevli olup bu fıkranın (1) ve (2) nci bentleri dışında kalan kamu kuruluşları mensupları,

İsterlerse bir defaya mahsus olmak üzere Devlet Memurları Yardımlaşma Kurumu yerine, bu sandığın sürekli üyesi olabilirler.

c. Bilgi ve becerisi ile, sandığın çalışma veya işletme alanlarında hizmetlerinden yararlanılabileceğine Genel Kurulca karar verilenler isterlerse sandığın sürekli üyesi olabilirler.

ç. Sandığın üyesi iken seçimle Parlemantoya veya mahalli idarelere seçilenlerle Parlemantoya dışarıdan atanan Bakanlar isterlerse üyeliklerini devam ettirebilirler veya yeniden üye olabilirler.

3. Geçici üyelik:

Sürekli üyelerin çalıştıkları kurul ve kuruluşlarda sözleşmeli olarak en az bir yıl geçici süreli çalışanlardan (yabancı uyruklular dahil) bu geçici görev süresince üye olmak isteyenler sandığa geçici üye olabilirler.

GELİRLER

Madde 3 — Sandığın gelirleri şunlardır:

1. Üyelerin aylık tutarlarından kesilecek %5'ler.

Sandık üyeleri hakkında 657 sayılı Kanun 1327 sayılı Kanunla değiştirilen 190 ncı maddesi hükümleri uygulanmaz.

Üye kesenekleri ve borç taksitleri kurumlarının bordrolarında gösterilir, kesilir ve 10 gün içinde sandığa veya belli edilecek bankaya yatırılır.

Sandık alacaklarını tahakkuk ettirmeyen, kesmeyen ve süresi içinde göndermiyenlerden bu alacaklar %10 gecikme zammı ile birlikte amme alacaklarının tahsili hakkındaki kanuna göre mahalli maliye teşkilâtınca tahsil olunarak sandığa gönderilir.

2. Devletçe gerçek veya tüzel kişilerce yapılacak her türlü yardım ve bağışlar.

3. Sandığın yapacağı ikraz yardımlarından elde edilecek gelirler.

4. Sandığın kuracağı ve işleteceği sosyal hizmet kuruluşlarından elde edilecek gelirler.

5. Gelir gayeli yatırımlardan elde edilecek gelirler.

ORGANLAR

Madde 4 — Sandığın organları şunlardır:

1. Genel Kurul:

Üç yıl için seçimle görevlendirilen 120 üye ile kurulur.

Her il bir seçim çevresi olup en az bir üye ile temsil olunur. İllerce seçilenlerin toplamı 100 üyeyi geçemez, kalan 20 üye de Millî Eğitim Bakanlığınca seçilir. Aynı usul ve aynı sayıda yedeklerde seçilir. Genel Kurul her yıl Temmuz ayında toplanır.

2. Yönetim Kurulu:

Beş yıl için seçilen 9 Sandık üyesinden kurulur. Altı üye Genel Kurulca, 3 üye de Millî Eğitim Bakanınca seçilir. Aynı miktarda ve aynı usulle yedek üyeler de seçilir.

3. Denetçiler:

Üç yıl için seçilen üç Sandık üyesidir. İki asil ve iki yedek üye Genel Kurulca, bir asil ve bir yedek üye de Millî Eğitim Bakanınca seçilir.

4. Genel Müdürlük:

Genel Müdür ve yardımcılarının atanma ve işlerine son verilme yetkisi Yönetim Kuruluna aittir. Yönetim Kurulunda Genel Müdürün oyu geçerlidir. Başkan seçimine Genel Müdür katılamaz.

Yönetim Kurulunda görev alacaklardan en az beşi ile denetçiler, Genel Müdür ve yardımcıları (İdari Genel Müdür Yardımcısı dışında) iktisat, sigorta ve işletmenin çeşitli dallarında yüksek öğrenim görmüş ihtisas sahibi kişilerden olmaları zorunludur. (Denetçilerde ayrıca Maliye ve Muhasebe bilgileri de aranır.)

Bunlar içinde, benzer kuruluşlarda başarılı tecrübesi olanlar, lisans üstü öğrenim görenler, bu işe gerekli yabancı dil bilenler tercih edilir.

Genel Müdürlük kadroları, Yönetim Kurulunca saptanır bu kadrolara atama yetkisi Genel Müdüre aittir.

Bu kanunla kurulan sandık organlarında görev alanlar sandığın kuruluşlarında ve iştiraklerinde ikinci bir görev alamazlar.

Sandık organlarıyla Genel Müdürlük kadrolarında seçim ve atama ile görevlendirilen Devlet memurlarına 657 sayılı Kanunun 1327 sayılı Kanunla değiştirilen 77 nci maddesine kıyasen işlem yapılır. Emekli Sandığı ile ilişkileri 5434 sayılı Kanunun 17 nci maddesine göre sürdürülür. Bunların atamaları ve görevden alınmaları usulüne göre ilgili makamlarca yürütülür.

Sandık işlerinde ek görevle çalıştırılan Devlet memurları hakkında 657 sayılı Kanunun 87 nci maddesi uygulanmaz.

SANDIĞIN FAALİYETLERİ

Madde 5 — Sandık:

A. Mecburi yardımlar,

B. Sosyal yardım ve hizmetler,

yapmak suretiyle faaliyette bulunmak.

A. Mecburi yardımlar:

1. Emeklilik yardımı: Enaz 10 yıl üyeliğini sürdürmüş veya borçlanmış olanlar bu yardıma hak kazanırlar.

Bu yardım üyenin sandığa üye olduğu tarihteki keseneğe esas aylığı ile emeklilik suretiyle, üyeliğinin sona erdiği tarihe kadar gördüğü artışların; üyelik süresinin her tam yılına karşılık olarak bu kanuna ekli (1) numaralı tablodaki emsaller ile çarpımından elde edilecek miktarların toplanmasından ibarettir.

Aylıklarda azalma halinde, yönetmelikte belirtilecek usule göre (2) numaralı tablodan yararlanılır.

2. Malûliyet yardımı,

3. Ölüm yardımı,

Malûliyet ve ölüm yardımları üyenin malûliyeti veya ölümü tarihine kadar geçen süre emeklilik süresi kabul edilerek bulunacak emeklilik yardımı ile almakta olduğu son aylığının altı katının toplamından ibarettir.

Yukarıda (1), (2) ve (3) ncü fıkraların dışında üyelikleri sona erenlerden, üyelik süreleri en az üç yılı doldurmuş bulunanlara kesenekleri iade edilir.

Kesenekleri iade edilmiyenler tekrar üye olurlarsa hakları devam eder.

Sandıktan ayrılmayı gerektiren başka bir Devlet görevine atanarak sandık üyeliğinden ayrılanlara hakları ekli tablolara göre hesap edilerek kesintisiz olarak ödenir.

Türkiye'nin fiilen katıldığı bir harbin başlaması veya öldürücü bir salgın hastalığın baş göstermesi ile mecburi yardımlar ve kesenek iadeleri yapılmaz durur.

Öldürücü salgın hastalık halinde uygulanacak esaslar derhal alınacak aktüer raporlarına istinaden Yönetim Kurulu teklifi üzerine Genel Kurulca saptanır.

Harp sırasında üyelik sıfatını kaybetmiş olanlarla mirasçılarına uygulanacak esaslar aynen yukarıdaki usul dahilinde ve harbin fiilen sona ermesinden sonra kararlaştırılır.

4. Tabiî afetlerden zarar görenlerle evlenme ve doğum hallerinde aktüer raporlarına uygun olarak yönetmelikte gösterilecek miktar ve koşullara göre sandık üyelerine yardım yapılır.

B. Sosyal yardım ve hizmetler:

1. İkraz yardımları:

Okutma, evlendirme, kanser, verem ve akıl hastalıkları gibi uzun süreli bir tedaviye ihtiyaç gösteren hastalık, mesken ve otomobil edinme ve benzeri amaçlarla yapılacak ikraz yardımlarının miktar ve koşulları yönetmelikte belirtilir. Önceliği ve miktarı Yönetim Kurulunca saptanır. İkraz yardımlarından alınacak faiz, teknik faiz nisbetinden az olamaz.

2. Sosyal hizmetler:

Üyelerin ve ailelerinin her türlü sosyal ve moral ihtiyaçlarının giderilmesi amacıyla sandık:

a. Tüketim maddeleri satış yerleri açabilir.

b. Üyelerinin sağlıkla ilgili ihtiyaçlarını giderici teşebbüslerde bulunabilir.

c. Çocuk yuvaları, öğrenci yurtları, öğretmen lokâl ve misafirhaneleri açabilir.

d. Tatil ve dinlenme kampları, spor tesisleri ve eğlence yerleri kurabilir.

e. Yurt içi veya yurt dışı seyahatler tertiplemede ve ev taşıma işlerinde üyelere kolaylıklar sağlıyacak teşebbüslerde bulunabilir.

f. Huzur siteleri kurabileceği gibi bu yoldaki teşebbüslere de katılabilir.

g. Eğitsel ve bilimsel yayın evleri açabilir.

h. Üyelerin, yukarıda sayılanlar dışında kalan diğer sosyal ihtiyaçlarını karşılayıcı teşebbüslerde bulunabilir.

Sandığın ilk ve esas amacı üyelerine yukarıda sıralanan mecburi yardımları yerine getirmek olup (B) fıkrasında sıralanan sosyal yardım ve hizmetler mecburi yardımların yapılmasına dayanak olan aktüeryal hesaplar sonucuna göre artan fon bulunduğu hallerde ve öncelikleri Yönetim Kurulunca tayin edilmek suretiyle yapılır. Sandık üyesi iken emekli olanlar sosyal hizmetlerden üyeler gibi yararlanabilirler.

C. Gelir gayeli yatırımlar:

Sandık matematik rezervlerinin karşılıkları ile bunların teşkilinden ve sosyal yardım ve hizmetlerin karşılanmasından sonra kalan serbest aktifler aşağıdaki esaslar dahilinde ve yurt kalkınması ile millî ekonominin gelişmesine katkıda bulunacak şekilde kullanılır.

Bu yatırımların bir holding örgütü ile işletilmesi esastır. Sandığın hesap dönemi takvim yılı olup sandık matematik rezervi her takvim yılı sonunda yönetmelikte gösterilen esas ve usuller dahilinde aktüerlere hesap ve kontrol ettirilip Genel Kurulun tasdikine sunulur.

Sandık Genel Kurulunca tasdik edilen matematik rezervlerin karşılıkları sigorta şirketlerinin teminatlarının yatırım yer-

leri, şart ve oranlarının tabi olduğu hükümler gözönünde tu-
tularak yönetmelikte gösterilen esaslar dahilinde Genel Kurul-
ca tesbit ve teşkil olunur.

Sandığın malî durumu her beş yılda bir, enaz bir yıl önce-
sinden başlamak üzere yönetmelikte gösterilecek esaslar dahi-
linde aktüerlere tetkik ettirilerek aktüerlerce hazırlanan rapor
gene yönetmelikte belirtilecek yetkili organların tasdikinden
sonra Genel Kurulun tasvibine sunulur. Aktüer raporlarında
kanuna ekli tablolarda veya mecburî yardım miktarlarında de-
ğişiklik yapılmasına kat'i zaruret olduğu beliritlir ve bu husus
Genel Kurulca tasvip edilirse, durum tablolarda gerekli deği-
şiklik yapılmak üzere Millî Eğitim Bakanlığına sunulur.

Emsal tablolarında yapılacak değişiklikler, ancak değişik-
liğin yürürlüğe girdiği tarihten sonraki keseneklere uygulanır.
İlk aktüeryal tetkikat ve malî durum tesbiti bu kanunun yü-
rürlük tarihinden en geç iki yıl içinde yaptırılır..

Her beş yılda bir sandığın mali durumunu tesbit maksadıy-
la hakiki değerler üzerinden çıkarılacak bilançosunda elde edi-
lecek teknik ve plâsman kârı, o tarihte sandığın üyesi bulunan-
lar arasında sandığa olan iştirakleri nisbetinde ve yönetmelik-
teki esaslar dahilinde paylaştırılır.

Üyelerin sözü geçen kâra iştirak payları, kendilerine der-
hal ödenmeyip bunların 2 nolu tabloda arada geçen süreye te-
kabül eden emsaller çarpımından elde edilecek miktarı emek-
liliklerinde kendilerine ödenir.

Emekli yardımına hak kazanmadan sandık üyeliğinden
ayrılanlarla Millî Eğitim Bakanlığı dışında bir Devlet memur-
luğuna atananlara kâra iştirak payı tutarları ödenmez.

Bu paylar, sandığa kalır ve sandık üyeleri arasında yukarı-
daki esaslar dahilinde paylaştırılır.

YÖNETMELİK

Madde 6 — Bu kanunun uygulanmasına ilişkin bütün hu-
suslar ve özellikle organların seçim koşulları, görev ve yetki-
leri çalışma düzeni, yardım ve hizmet koşulları, matematik re-
zerv ve bunların karşılıklarının teşkili esasları, fonları işletil-
mesi ve diğer ayrıntılar Bakanlar Kurulunca yürürlüğe konu-
lacak bir yönetmelikte belirtilir.

SANDIĞIN MUAFİYETLERİ

Madde 7 — Sandık üyelerinin aylıklarından bu kanun ge-
reğince yapılacak kesenek tevkifatı gelir vergisinden muaftır.

ÇEŞİTLİ HÜKÜMLER

Madde 8 — Sandığın mevcutları ve alacakları Devlet mal-
larına ait hak ve rüçhanları haizdir. Sandığın gelirleri haciz ve
temlik edilemez. Sandığın ödemeleri Sayıştay vizesine tabi de-
ğildir.

GEÇİCİ HÜKÜMLER

Madde 9 — Bu kanuna aşağıdaki geçici maddeler eklen-
miştir.

Geçici Madde 1 — Bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihte.
sandığın eski üyesi olup 10 yıllık geriye doğru borçlanmayı ka-
bul edenlerden, evvelce sandığa ödedikleri aidat toplamından
kendilerine yapılmış yardımlardan paylarına düşen miktar
çıkarıldıktan sonra kalan, borçlarından düşülür. Evvelce öden-
miş olan aidatın miktarı Yönetim Kurulunca teknik faiz haddi
üzerinden aktüerlere yaptırılacak hesap sonunda saptanır.

Emekli olan, ölen, malûl olan veya üyelikten ayrılanlara
veya bunların mirasçılarına yapılacak yardımlardan ödenme-
miş borç miktarı düşülür.

Enaz 10 yıllık eski üyelerin ellerine geçecek emekli yar-
dımı 7500 liradan az olamaz.

Geçici Madde 2 — Sandığın eski üyesi olup bu kanunun
yürürlüğe girdiği tarihten önce emekliye ayrılmış ve emekli
yardımı almamış olanların hakları saklıdır. Bu haklar eski ko-
şullara göre ödenir.

Geçici Madde 3 — Bu sandığın üyesi bulunanlardan 657 sa-
yılı Devlet Memurları Kanunun 190 ıncı maddesine göre Dev-
let Memurları Yardımlaşma Kurumu aidatı olarak maaşların-
dan kesilip T. C. Merkez Bankasındaki özel hesapta birikmiş
olan aidatların toplamı kanunun yayımı tarihinden itibaren
derhal ve en geç bir ay içinde, bu kanun gereğince kurulacak
sandığın kurucu komitesine devredilir.

Bu kanunun yayımı tarihinden yürürlük tarihine kadar ge-
çecek sürede bu sandık üyelerinden kesilecek ve T. C. Merkez
Bankasındaki hesapta toplanacak keseneklerin tutarı da Ban-
kaya intikalinden itibaren en geç 15 gün içinde kurucu komite-
nin göstereceği millî bankalara devredilir.

Bu kanunun yayımı tarihine kadar üyelerden kesilmiş bu-
lunan ve T. C. Merkez Bankasındaki hesaptan devralınacak ke-
senekler toplamı kanuna ekli 2 No. lu tablodaki emsallerle, üye-
nin emeklilik, ölüm ve malûliyetine veya üyelikten ayrılmasına
kadar geçecek sürelerle çarpılmak suretiyle elde edilecek top-
lam, üyenin emeklilik, malûliyet ve ölüm yardımlarıyle ayrıldığı
tarihteki hak kazandığı yardım veya alacağına eklenerek ödenir.

Geçici Madde 4 — Sandığın yeniden düzenlenmesiyle ilgili:

a. 6 ncı maddede belirtilen yönetmeliği bu kanunun yayımı
tarihinden itibaren bir ay içinde hazırlamak,

b. Bu kanuna ve yayımlanacak yönetmeliğe göre gerekli
diğer hazırlıkları yapmak,

c. Yeni organların kurulup göreve başlatılmasına ilişkin bü-
tün işleri tamamlamak,

d. 1 Ocak 1972 tarihinden itibaren yeni organlar faaliyete
geçip görevlerini devralıncaya kadar geçecek sürede bu kanun-
da adı geçen organların bütün görev yetki ve sorumluluklarını
taşımak,

e. Üyelerinden kesilen ve T. C. Merkez Bankasında birikmiş
ve birikecek kesenekleri devralmak.

Üzere Millî Eğitim Bakanı tarafından bir kurucu komite gö-
revlendirilir.

Bu komitede çalışacak Komite üyelerinin ücreti Millî Eği-
tim Bakanı tarafından tesbit edilir ve sandıkça ödenir.

Komite yeteri kadar ücreti komite tarafından tesbit edile-
cek uzman veya müşavir çalıştırmaya yetkilidir.

Geçici Madde 5 — İlkokul Öğretmenleri Sağlık ve Sosyal
Yardım Sandığının Genel Kurulu, yönetim kurulu ve denetçile-
rinin görevleri 31 Aralık 1971 tarihinde, ilçe kurullarının görev-
leri ise geçici 4. üncü madde ile kurulan kurucu komitenin uy-
gun göreceği tarihte sona erer.

Bu organlar geçmiş 1971 hesap yılına ait muamelât, rapor ve
ve ibraa müteallik görevlerini tasfiye organı sıfatıyle usulüne
göre tamamlar ve en geç iki ay zarfında bütün muamelât ve he-
sapları kurucu komiteye devretmek zorundadır.

YÜRÜRLÜKTEN KALDIRILAN HÜKÜMLER

Madde 10 — 4357 sayılı Kanunun 14 üncü aynı kanu-
nun 7117 sayılı kanunla değişik 11. inci maddesi yürürlükten
kaldırılmıştır.

KANUNUN YÜRÜRLÜĞÜ

Madde 11 — Bu kanunun geçici 3, 4 ve 5. inci maddeleri
kanunun yayımı tarihinde diğer maddeleri ise 1 Ocak 1972 ta-
rihinde yürürlüğe girer.

Madde 12 — Bu Kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

1 NUMARALI TABLO

Yıl	Emsaller	Yıl	Emsaller
1	0,501700	19	18, 040.836
2	1 .067.433	20	19, 687.838
3	1, 652.736	21	21, 435.788
4	2, 275.313	22	23, 290.474
5	2, 937.431	23	25, 257.971
6	3,641.699	24	27, 344.648
7	4,390.573	25	29, 557.149
8	5, 186.858	26	31, 902.406
9	6,033.470	27	34, 387.780
10	6,933.495	28	37, 020.809
11	7,890.193	29	39, 809.409
12	8, 907.012	30	42, 761.766
13	9, 987.917	31	46, 886.415
14	11, 136.012	32	49, 192.293
15	12, 355.856	33	52, 688.509
16	13, 651.632	34	56, 384.545
17	15, 027.849	35	60, 290.193
18	16, 489.252	36	64, 415.506

Yıl	Emsaller	Yıl	Emsaller
37	68, 770.805	44	106, 615.569
38	73, 366.726	45	113, 208.986
39	78, 214.117	46	120, 134.047
40	83, 324.009	47	127, 402.425
41	88, 707.573	48	135, 025.536
42	94, 376.366	49	143, 014.898
43	100, 341.810	50	151, 381.583

2 NUMARALI TABLO

1	1, 0633	26	4, 9363
2	1, 1307	27	5, 2490
3	1, 2023	28	5, 5841
4	1, 2784	29	5, 9349
5	1, 3594	30	6, 3108
6	1, 4455	31	6, 7105
7	1, 5370	32	7, 1355
8	1, 6344	33	7, 5874
9	1, 7379	34	8, 0679
10	1, 8480	35	8. 5789
11	1, 9650	36	9, 1222
12	2, 0895	37	9, 6999
13	2, 2218	38	10, 3143
14	2, 3625	39	10, 9675
15	2, 5121	40	11, 6621
16	2, 6712	41	12, 4007
17	2, 8404	42	13, 1861
18	3, 02.03	43	14, 0212
19	3, 2116	44	14, 9092
20	3, 4150	45	15, 8538
21	3, 6313	46	16, 8575
22	3, 8612	47	17, 9252
23	4, 1058	48	19, 0604
24	4, 3658	49	20, 2676
25	4, 6423	50	21, 5512

KÜTÜPHANELER GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Sayı: Tek. İş. Şb. 371.15 - 2720 Tarih: 29-9-1971

10429

Konu: Dünya Çocuk Kitapları Haftasının kutlanması.

VALİLİKLERE

Her yıl kutlanmakta olan Dünya Çocuk Kitapları Haftası Memleketimizde bu yıl Kasım ayının ikinci Pazar günü ile başlayan haftada kutlanacaktır.

Halkımıza ve özellikle çocuklarımıza kitap ve kütüphaneden istifade yollarını öğretmek, okuma zevki ve alışkanlığını kazandırmak ve diğer ulusların çocuk yayınlarını tanıtmak maksadıyla bu hafta içinde:

a) Halk ve çocuk kütüphaneleri ile ilk ve orta dereceli okullarda en yeni ve en güzel çocuk yayınlarını da içine alan kitap sergileri açılması,

b) Halk ve çocuk kütüphanelerinin çalışmalarını gösteren yazı, resim v.b.nin de sergilenmesi,

c) Müsait salonu olan okul ve kütüphanelerde konu ile ilgili konferanslar verilmesi, yarışmalar düzenlenmesi,

c) Kitap ve kütüphanelerin fayda ve önemini belirten yazıların mahalli yayın organları ile yayınlanması,

d) Haftanın mâna ve önemini belirten filmlerin temin edilerek öğrencilere ve halka gösterilmesi,

e) İlk ve orta dereceli okulların Türkçe ve edebiyat derslerinde kitap ve kütüphanelerden faydalanma, iyi ve faydalı kitabı seçebilme konuları üzerinde durulması,

f) Okullarda çıkarılmakta olan dergi ve gazetelerde kitap ve kütüphanenin önemi ile bunlardan faydalanma yolları hakkındaki yazı ve resimlere yer verilmesi,

g) Konuya gereken önemin verilmesi ve gereğinin buna göre yapılması hususunda ilgililere emirlerinizi rica ederim.

Şinasi OREL
Millî Eğitim Bakanı

İLÂNLAR:

ORTA ÖĞRETİM GENEL MÜDÜRLÜĞÜNDEN

Bakanlığımız Talim ve Terbiye Kurulunun 7-9-1971 gün ve 208 sayılı kararı gereğince orta dereceli okulların II. Devre I. sınıflarının Matematik ve Fen Bilgisi taslak programlarını 1971 - 1972 ders yılında deneyecek okulların adları aşağıda gösterilmiştir.

İlgililere duyurulur.

Okulun adı

1 — Adana Erkek Lisesi
2 — Adana Abdülkadir Paksoy Lisesi
3 — Afyon Lisesi
4 — Afyon — Bolvadin Lisesi
5 — Ağrı Naci Gökçe Lisesi
6 — Amasya Lisesi
7— Amasya — Merzifon Lisesi
8 — Ankara Başkent Lisesi
9 — Ankara Gazi Lisesi
10 — Ankara — Mamak Lisesi
11 — Ankara Ömer Seyfettin Lisesi
12 — Ankara — Sincan Lisesi
13 — Antalya Çağlar Lisesi
14 — Antalya — Alanya Lisesi
15 — Artvin Kâzım Karabekir Lisesi
16 — Aydın Lisesi
17 — Aydın — Nazilli Lisesi
18 — Balıkesir Muharrem Hasbi Lisesi
19 — Balıkesir — Bandırma M. Gönenç Lisesi
20 — Balıkesir — Susurluk Lisesi
21 — Bolu Lisesi
22 — Bolu — Akçakoca Lisesi
23 — Bursa — İnegöl Lisesi
24 — Çanakkale Lisesi
25 — Çanakkale — Gelibolu Lisesi
26 — Denizli Lisesi
27 — Denizli — Acıpayam Lisesi
28 — Denizli — Sarayköy Lisesi
29 — Diyarbakır Koleji
30 — Diyarbakır — Ergani Lisesi
31 — Edirne Lisesi
32 — Edirne — Keşan Lisesi
33 — Edirne — Uzunköprü Lisesi
34 — Elâzığ Atatürk Lisesi
35 — Erzincan Lisesi
36 — Erzurum Lisesi
37 — Erzurum Kız Lisesi
38 — Erzurum — Pasinler Lisesi
39 — Eskişehir Süleyman Çakır Lisesi
40 — Eskişehir Hacı Ahmet Kanatlı Lisesi
41 — Eskişehir — Sivrihisar Lisesi
42 — Eskişehir Koleji
43 — Gaziantep Atatürk Lisesi
44 — Gaziantep Kız Lisesi
45 — Giresun Lisesi
46 — Giresun — Şebinkarahisar Lisesi
47 — Gümüşhane Lisesi
48 — Gümüşhane — Bayburt Lisesi
49 — Hatay — Dörtyol Lisesi
50 — Isparta Ş. Ali İhsan Kalmaz Lisesi
51 — Isparta — Senirkent Lisesi
52 — İçel — Tarsus Lisesi
53 — İstanbul Atatürk Erkek Lisesi
54 — İstanbul Atatürk Kız Lisesi
55 — İstanbul — Kadıköy Kız Lisesi
56 — İstanbul Boğaziçi B. Kemal Çağlar Lisesi
57 — İstanbul — Kadıköy Koleji
58 — İstanbul — Umraniye Lisesi
59 — İstanbul — Silivri Lisesi
60 — İzmir Atatürk Lisesi
61 — İzmir Koleji
62 — İzmir — Ödemiş Lisesi
63 — İzmir — Urla Lisesi

Okulun adı:

64 — İzmir Kız Lisesi
65 — İzmir — Bergama Lisesi
66 — Kars Sarıkamış Lisesi
67 — Kastamonu — İnebolu Lisesi
68 — Kastamonu — Tosya Lisesi
69 — Kırklareli Lisesi
70 — Kırklareli — Lüleburgaz Lisesi
71 — Kırşehir Lisesi
72 — Kocaeli İzmit Lisesi
73 — Kocaeli — Gölcük B. Hayrettin Lisesi
74 — Konya Atatürk Lisesi
75 — Konya Koleji
76 — Konya — Akşehir Lisesi
77 — Konya — Ilgın Lisesi
78 — Konya — Karaman Lisesi
79 — Malatya Turan Emeksiz Lisesi
80 — Malatya — Hekimhan Lisesi
81 — Manisa Lisesi
82 — Manisa — Akhisar Lisesi
83 — Manisa — Turgutlu Lisesi
84 — Mardin Lisesi
85 — Muğla Turgutreis Lisesi
86 — Muş Lisesi
87 — Nevşehir Lisesi
88 — Niğde Lisesi
89 — Ordu Lisesi
90 — Ordu — Ünye Lisesi
91 — Sakarya Ali Dilmen Lisesi
92 — Sakarya — Karasu Lisesi
93 — Sakarya — Akyazı Lisesi
94 — Samsun Koleji
95 — Samsun — Bafra Lisesi
96 — Siirt Batman Lisesi
97 — Sivas Lisesi
98 — Tekirdağ Namıkkemal Lisesi
99 — Tekirdağ — Çorlu Lisesi
100 — Tunceli Kalan Lisesi

ÖZEL ÖĞRETİM KURUMLARI GENEL MÜDÜRLÜĞÜNDEN

Durumu aşağıda açıklanan Eskişehir Yeni Kolej Ana ve İlkokulu kapanmıştır.

625 sayılı Özel Öğretim Kurumları Kanununun 18. maddesi gereğince duyurulur.

Kurumun adı : Eskişehir Yeni Kolej Ana ve İlkokulu
Kurumun adresi : Eskişehir Yeni Kolej Anonim Şirketi
Kapatılış tarihi: : 1971 - 1972 Öğretim yılı başından itibaren

ÖZEL ÖĞRETİM KURUMLARI GENEL MÜDÜRLÜĞÜNDEN

Durumu aşağıda açıklanan İstanbul Sen Piyetro İtalyan Ana Okulu kapatılmıştır.

Kurumun adı : İstanbul Sen Piyetro İtalyan Ana Okulu
Kurumun adresi : Kuledibi Sokak No: 46 Galata — İstanbul
Kapanış tarihi : 1970 - 1971 öğretim yıl ısonunda

ÖZEL ÖĞRETİM KURUMLARI GENEL MÜDÜRLÜĞÜNDEN

Durumu aşağıda açıklanan İstanbul Saint Bulcherie Fransız Kız Ortaokulunun ana ve ilk kısmı kapatılmıştır.

Kurumun adı : İstanbul Saint Bulcherie Fransız Ortaokulunun ana ve ilk kısmı
Kurumun adresi : Parmakkapı Çukurlu Çeşme No: 7 Beyoğlu — İstanbul
Kapatılış tarihi : 197 - 1972 öğretim yılı başından itibaren

ÖZEL ÖĞRETİM KURUMLARI GENEL MÜDÜRLÜĞÜNDEN

Durumu aşağıda açıklanan Özel Öğretim Kurumuna Bakanlığımızca kurum açma izni verilmiştir.

625 sayılı Özel Öğretim Kurumları Kanununun 18. maddesi gereğince duyurulur.

Kurumun adı : Özel Konfeksiyon Kursu
Kurumun adresi : Gazi Mustafa Kemal Bul. No: 24/1 Adana
Kurucusu : Tezer Günen

BU DERGİDEKİ KANUNLAR, KARARLAR VE TAMİMLERLE DİĞER YAZILAR TARAFIMIZDAN OKUNMUŞTUR

1	12	23	34	45
2	13	24	35	46
3	14	25	36	47
4	15	26	37	48
5	16	27	38	49
6	17	28	39	50
7	18	29	40	51
8	19	30	41	52
9	20	31	42	53
10	21	32	43	54
11	22	33	44	55

MİLLÎ EĞİTİM BASIMEVİ — ANKARA